

Luftveier - Thoraxdren, observasjon, oppfølging og seponering

D52864

Utgave:
1.01Gjelder fra:
11.01.2024

Side 1 av 3

Hensikt og omfang

Sikre at pasienter med behov for thoraxdrenasje får god og trygg pasientbehandling.

Sikre at bruk, observasjoner og tiltak blir utført korrekt.

Thoraxdrenets formål er å gjenopprette og opprettholde et negativt intrapleuralt trykk ved kontinuerlig å drenere luft og væske fra pleurahulen.

Gjelder for thoraxdren som er manuelle ([Oasis Atrium](#)) og elektroniske ([Topaz+](#)).

Ansvar/målgruppe

Leger, sykepleiere og hjelpepleiere/helsefagarbeidere som har ansvar for pasienter med manuelle eller digitale thoraxdren.

Handling

Forberedelser til assistanse for innleggelse av thoraxdren

- Informer pasienten om prosedyren og gi ev. forordnet premedikasjon
- Dekk opp trillebord med sterilt oppdekningstykke og legg på dren i aktuell størrelse
- Fjern mandrengen (da denne ikke lenger benyttes ved innleggelse av drenet)
- Vask og desinfiser aktuelt hudparti med Klorhexidin sprit 5%
- Sugestyrken er vanligvis mellom 10-15 cm H₂O. Sugestyrken bestlutes av legen.

Observasjoner

- Observer pasienten med [NEWS2](#). I tillegg observeres ev. cyanose og respirasjonsmønster.
- Kartlegg smerter regelmessig og administrer smertestillende ved behov
- Påse at alle koblinger er tette til enhver tid. Koblinger skal være plastret. Lekasjer fra drenasjeåpning og kobling høres ut som slurping/suging/plystring.
- Observer innstikkstedet for tegn på infeksjon, blødning og subcutant emfysem (lekkasje av luft under huden, kjennes ut som «potetmel» eller «kram snø» under huden). Kontakt lege umiddelbart ved mistanke om subcutant emfysem. For stell av innstikksted, følg prosedyre [Toraxdren: stell av innstikksted](#).
- Observer størrelse og utvikling av ev. subcutant emfysem
- Kontroller luftlekkasjehistorikken (på [Topaz+](#)) og dokumenter i DIPS
- Observer luftlekkasje på manuelt dren [Oasis Atrium](#) ved å følge med på bobling i vannlåsen. Bobler i vannlåsen indikerer at det fortsatt er luft, når det slutter å boble er det tegn på at lungene har gått i vegg. Tidspunkt for når det slutter å boble i vannlåsen, dokumenteres i DIPS.
- Observer mengde og farge på sekresjon/væske. Merk nivå for væske og skriv dato og klokkeslett på kassetten til Oasis Atrium. Føres i væskeregnskapet i følge avdelingens rutine.

- Følgende skal dokumenteres FØR hvert vaktskifte:
  - Grad av luftlekasje
  - Sugestyrke
  - Mengde pleuravæske, kommet siden forrige avlesing
- Følg [Thoraxdren - Registreringsskjema, nødrutine](#) hvis DIPS og MetaVison er nede
- Hvis drenet sklir ut dekkes åpningen med steril bandasje og lege kontaktes umiddelbart. Røntgen thorax tas og lege vurderer om åpningen skal sutureres eller nytt dren skal legges inn.
- Røntgen thorax-kontroll etter gjennomført prosedyre, eller følg avdelingens rutine
- Er man i tvil om drenet ligger riktig, kontakt lege

VIKTIG

- Den manuelle drenasjekassetten må stå stødig og skal alltid være lavere enn thoraxdrenets inngang ved passiv drenasje. Kassetten kan festes på sengekanten, påse at drensslagen ikke er i klem eller i krøll, heller ikke heftet fast i for eksempel pasienten eller sengen. Hvis drenasjekassetten velter, må den skiftes.
- Påse at det alltid er tilhørende slangeklemme eller to polstrede arteriepinsetter lett tilgjengelig ved pasienten til enhver tid. Disse brukes til avklemming av drensslagen ved behov.

Bytte av beholder

- Beholder for væske på digitale dren og kassetter for manuelle dren byttes når beholder er full eller hvis den manuelle drenskassetten har veltet. Følg [veiledning for Topaz+](#) for bytte av beholder, og følg [klargjøring av Oasis Atrium](#) for bytte av manuelt dren.
- Ved skifte av beholder eller manuelt dren skal ny beholder/kassett klargjøres først. Drenet klemmes av med tilhørende slangeklemme, eller følg lokal rutine med to polstrede arteriepinsetter satt hver sin vei før frakobling, jfr. [Toraxdren: skifte av beholder ved digitalt drenasjesystem](#).
- Nytt dren kobles på før drenet åpnes

Transport

- Ved transport skal manuelle dren settes på passiv drenasje/vannlås ved å koble sugeslangen fra veggsuget
- På Topaz+ er det mulighet for å trykke på knapp for «Fysio». Da kobles suget automatisk av. Kan brukes når det skal utføres røntgen thorax-kontroll for å se om lungen er i vegg.

Komplikasjoner

- Ved mistanke om tensjonspneumothorax/mediastinumforskyvning kontakt lege umiddelbart

Dokumentasjon

- Relevante data dokumenteres i MetaVision og DIPS
- Anvend veiledende behandlingsplan, [VBP Thoraxkirurgi - drenasje, postopr.](#)

Fjerning av thoraxdren

- Lege er ansvarlig for når og hvordan drenet skal fjernes
- Lege fjerner drenet aseptisk. Sykepleier assisterer ved fjerning, følg prosedyren [Toraxdren: assistere ved fjerning](#).
- Kriteriene for fjerning vil avhenge av hva som var indikasjon for innleggelsen av drenet. Relevante observasjoner er f.eks. opphørt bobling og svingning i vannlåsen etter pneumothorax (oppheurt luftlekkasje) og re-ekspansjon av lungene på røntgenbildet eller minimal drenasje av pleuravæske/empyem.
- Røntgen thorax-kontroll, 2-4 timer etter fjerning

Opplæring

Thoraxdren, manuelt eller digitalt, blir regnet som medisinsk teknisk utstyr og opplæring og vedlikehold av kunnskap skal følge prosedyren [Medisinsk teknisk utstyr \(MTU\) - Opplæring og dokumentasjon](#). Opplæring og regodkjenning dokumenteres i Kompetanseportalen.

Referanser

SI/12.03.14.01-06	Brukermanual Oasis
SI/12.03.14.04-02	Brukermanual kort Thopaz+
SI/17.12-25	Thoraxdren - Registreringsskjema, nødrutine
SI/17.27-17	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.32-112	VBP Thoraxkirurgi - drenasje, postopr.
SI/17.34-02	Toraxdren: stell av innstikksted
SI/17.34-03	Toraxdren: skifte av beholder ved digitalt drenasjesystem
SI/17.34-08	Toraxdren: assistere ved fjerning
SI/17.34-09	Toraxdren: skifte av drenasjesystem med tørr-sug (ventil)
SI/17.34-11	Toraxdren: oppfølging og observasjon ved digitalt drenasjesystem
SI/19.02-03	Medisinsk teknisk utstyr (MTU) - Opplæring og dokumentasjon

e-Håndbok. Oslo Universitetssykehus [Internett]. [oppdatert 22. juni 2018; hentet 8. aug 2023]. Tilgjengelig fra: [eHåndbok - Thoraxdren - stell, observasjoner og fjerning \(ous-hf.no\)](#)